

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Égész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Égész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Külföldre postán szállítva:
Égész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 10. szám.

Nagy-Várad.

Kedd, 1913. január 14.

A béke vergődése.

(—a.) Elmult a görög szertartásnak karácsonya, sőt ma már megérkezett a görögök ujéve is, de az egy hónap óta húzódó londoni tárgyalások még sem hozták meg a békét.

Pedig a nagyhatalmak, még pedig el kell ismerni, hogy nemcsak a hármasszövetséghez tartozó nagyhatalmak, hanem a hármasszövetséghez tartozó nagyhatalmak is, a tárgyalások tartalma alatt ismételt és határozott módon kifejezték arra vonatkozó óhajukat, hogy békét akarnak az egész vonalon. Néha egész eréllyel hangsúlyozták a balkáni delegátusok előtt, hogy nem tűrik a háboru folytatását.

Ezt követeli saját érdekük is. Mert ha ismét kitör a háboru a Balkánon, annyi érdek ütközik ott össze, hogy alig lesznek képesek megakadályozni a rettegett nagy világháboru kitörését. Most is már a kőhegyen forgott a dolog és csak bámulatos diplomáciai tevékenység kifejtésével és különféle csapatkoncentrációkkal, félelmetes hadierőjük mutogatásával tudták elhárítani a a fenyegető nagy veszedelmet.

A különben szép eredménnyel kecségető tárgyalások a mult héten egyszerre megakadtak legfőképpen Drinápoly birtoka miatt.

Bolgárország egész hadjáratát eredménytelennek tekinti Drinápoly elfoglalása nélkül. Főcéljuk tulajdonképpen Konstantinápoly volt, de ettől eltöltötték őket az orosz, mely ezt senki másnak át nem engedheti a Dardanellák miatt. Szalonikit elfoglalta előlük ravasz görög módon a görög, Üszkübot és Monasztirt a szerb, így aztán a bolgárok-

nak — ha Drinápolyt meg nem kapnak — egyetlen valamire való város sem jutna s emellett még engedniök kell valamit a románoknak is. Méltán hivatkozik Bulgária arra is, hogy a harcban az övé volt az oroszlanrész és az áldozatnak oroszlanrész, félszáz ezer bolgár vitéz kiömlött vére áztatta a balkáni csatamezőt és szabadította fel a balkáni népeket a török rabszolgaságból.

Bulgária jogos követeléseit nemcsak a szövetségesek delegátusai támogatják hűségesen, hanem a nagyhatalmak is, kik most közös jegyzéket nyújtottak át a török külügyminiszternek.

Törökország azonban a haldokló végső erőfeszítésével ragaszkodik Drinápoly bírásához, amit érthetővé tesz az a körülmény, hogy a városnak, melyet különben sem tudtak mindeddig elvenni tőlük, lakossága tulnyomóan török, ott vannak nagy szultánjaiknak sírjai és a mohamedánoknak egyéb szent helyei. Ágyúval, karddal és puskával nem tudták elvenni tőlük, ha ők most önkényt lemondának róla, attól tartunk, hogy belforradalom támadna miatta.

Minthogy azonban a nagyhatalmak egyértelműleg akarják a békét és közösen foglaltak állást Bulgária követelése mellett, még sem marad más hátra a törökök számára, mint lemondani annyi elvesztett tartomány és város után Drinápolyról is, ha csak nem akarják veszélyeztetni Európában utolsó menedékvárukat — magát Konstantinápolyt.

Együttes jegyzék a portának.

Berlin, jan. 13.

A Tageblattnak jelentik Konstantinápolyból: Az osztrák, magyar és a német

nagykövet tegnap délelőtt átadta Noradungián külügyminiszternek az együttes jegyzék új szövegét. Noradungián kijelentette, hogy a két nagykövettel folytatott tanácskozásáról a miniszteri tanácsnak jelentést fog tenni.

Megsértett török delegátusok.

London, jan. 13.

A francia nagykövetség mult csütörtöki ebédjén a balkáni delegátusok a törököket teljesen ignorálták és az utóbbiak ezt újabb sértésnek veszik.

A konferenciát újból összehívják.

London, jan. 13.

A Daily Telegraph értesülése szerint Grey Edvárd a török delegátusok előtt azt a hajlandóságát fejezte ki, hogy a konferenciát, mint annak diszelnöke, újra összehívja. A török delegátusok erre azt felelték, hogy erről az ajánlatról mindaddig hallani nem akarnak, míg a balkáni delegátusok nem fejezik ki abbeli készségüket, hogy Drinápoly és a szigetek dolgában koncessziókat tesznek. Resid basa tegnap kijelentette, hogy ha még a mai nap folyamában nem áll be fordulat, akkor ő és társai még ma vagy holnap elhagyják Londont. Minthogy azonban csütörtökön az osztrák és magyar nagykövetségen az összes delegátusok tiszteletére ebéd lesz, amelyre valamennyien elfogadták a meghívást, ennélfogva számítanak arra, hogy a törökök csütörtökön este még Londonban lesznek.

Az együttes zsákmány.

London, jan. 13.

Joneszku és Danev tegnap meglátogatták a szerb delegátusokat. Danev kijelentette, hogy miután a szövetségesek az egész zsákmányt egyszerre kapják meg és csak azután fogják egymás között fölosztani, ennélfogva a román követeléseket olybá kell venni, mintha az egész zsákmányra ugyiszólva jelzalogos követelést akarnának bekebelezni. A bolgárok azért, a mit Romániá-

ŐSZI és TÉLI
:: IDÉNYRE ::

Harisnyák, keznyük, lélekmelegítők, szövött gyermek sapkák és kabátok, szövetek, barkettek, gyapju szövetek. Női és férfi fehérneműek.

Rövidáruk óriási választékban.

Fráter és Kosminsky

NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.

Telefon 384.

Telefon 384.

ŐSZI és TÉLI
:: IDÉNYRE ::

nak kénytelenek volnának adni, másutt keresnek kárpótlást, így például abban, hogy a szerbek Monasztírról mondanak le.

Az égei szigetek.

Berlin, jan. 13.

Az orosz külügyi hivatal a hatalmakhoz körjegyzéket intézett, a melyben azt kívánja, hogy a görögök megkapják az égei tengeri szigeteket. A külügyminiszter ebben a körjegyzékében kifejti, hogy ha Dri-nápolyt, amelyet még el sem foglaltak, a bolgároknak akarják adni, akkor a már elfoglalt szigeteket föltétlenül a görögöknek kell átengedni. A mi Tenedosz, Imbrosz, Lemnosz és Számotraké szigeteket illeti, Oroszország ezeknek semlegesítését ajánlja. A görögöknek nem szabad megengedni, hogy ezeken a szigetekeken erődítéseket vagy flotta állomásokat rendezzenek be. Hír szerint Németország a kisázsiai partok stratégiai biztosságának érdekében Mitiléné és Kiosz szigetek semlegesítését kívánja. E szigetek semlegesítéséről a nagyhatalmak közös jegyzékében is szó van.

Közös jegyzék a portának.

London, jan. 13.

A nagyköveti reunió ma véglegesen megállapította, hogy a közös jegyzéket miképpen adják át Konstantinápolyban. A közös jegyzék szövegéhez az összes hatalmak hozzájárultak, de egyes hatalmak kijelentették, hogy a kollektív akciónak csak akkor van célja, ha a hatalmak egyuttal kényszerítő eszközöket is alkalmaznak abban az esetben, ha Törökország nem enged.

Románia és Bulgária.

Konstantinápoly, jan. 13.

Az itteni intéző körök korainak mondják azt a hírt, hogy Románia és Bulgária között már kitört a háború. Igaz ugyan, hogy a konfliktus már a háború veszedelméig fejlődött, de a békés megegyezés még mindig lehetséges. Különböző differenciák elintézése végett hír szerint újabb nagyköveti értekezlet fog összeülni.

Románia és Törökország.

Konstantinápoly, jan. 13.

Filipeszku román miniszter és a román vezérkari főnök tegnap két óra hosszáig tanácskozott a nagyvezérrel. A tanácskozás defenzív antantnál nem ment tovább és csak arról volt szó, hogy román-bolgár háború esetében Törökország Bulgáriával nem fog békét kötni és hogy Törökország a román hajókat meg fogja védelmezni. A török sajtó fellengző szavakkal ünnepli Filipeszku-t s azt a reményét fejezi ki, hogy a román miniszter szövetségi szerződést fog magával hazavinni.

Berlin, jan. 13.

A Vossische Zeitungnak jelentik Bukarestből: Kalinkov bolgár követ, aki Majoreszku román miniszterrel tárgyal, azt a reményét fejezte ki, hogy Bulgária és Románia között nemsokára békés megegyezés fog létrejönni.

A háború folytatása.

Berlin, jan. 13.

A Morgenpost-nak jelentik Konstantinápolyból, hogy a múlt szombaton a csatározásai vonal előtt Ferdinánd király és a nagy-

vezér között találkozás volt. Minthogy ez a találkozás eredménytelen maradt s egyuttal a Görögországgal kezdett közvetlen tárgyalás sem kecséget kilátással, a legközelebbi miniszteri tanács el fogja határozni a háború folytatását.

Királyunk ajándéka a román miniszterelnöknek.

Berlin, január 13.

A Vossische Zeitung bukaresti értesülése szerint Ferenc József király aranykeretbe foglalt areképét küldte el Majoreszku román miniszterelnöknek s egyuttal sajátkezű levelet írt neki, amelyben bölcs politikájához szerencsekívánátát fejezi ki s azt a készségét nyilvánítja, hogy Ausztria és Magyarország a baráti viszonyban lévő Románia érdekeit támogassa.

Kabinetválság és elnökválasztás Franciaországban.

Négy nappal az elnökválasztás előtt kormányválság ütött ki, amely nemesak a hadügyminiszter állását ingatta meg, hanem egyuttal az egész minisztériumot eltünteti a szemhatárról. Millerand beadta lemondását, de nyilvánvaló, hogy ez a lemondás nem volt önkéntes, hanem Poincaré és minisztertársai rákényszerítették arra, hogy a kabinetet elhagyja. A jobboldal és a centrum e miatt heves szemrehányással illeti Poincarét. A konzervatívok most majdnem egyhanguan Deschanel felé fordulnak. Pans földművelésügyi miniszter azonnal szakított Milleranddal, hogy a jobboldalnál és a radikálisoknál az elnökválasztáson híveket szerezzen magának, úgy hogy az ő jelöltsége most igen kedvezően áll. Pans tagja volt Combes minisztériumának és az állam és az egyház különválasztása és a kongregációk megszüntetése mellett szavazott. A republikánusoknak jövő hétfőre kitűzött teljes ülésükön Dubost szenátusi elnök és Pans között kell majd választaniok. Egészen nyíltan beszélnek arról, hogy Millerand du Paty de Clam reaktiválásával a köztársaságellenes köröknek akart szolgálatot tenni és tanúságot akart tenni az ő konzervatív érzéséről. A monarchisták már régen beléje helyezték bizalmukat és Millerand azért választotta ezt a pillanatot akciójára, hogy a konzervatív szenátorokat és képviselőket magához kösse és hogy egy igen nagy csoportnak ezt a kedvét az elnökválasztásnál az ő jelöltjének biztosítsa. Millerand remélte, hogy ily módon oly államfőnök egyengeti az utját, aki a Bonapartista monarchiát elő fogja készíteni. Ez a terv leirhatatlan izgalmat keltett a republikánusoknál és különösen az antiklerikálisoknál. Most már nem az a kérdés, hogyan gondolkodik az elnökjelölt a proporcionális választásról, hanem vajjon garanciát nyújt-e a klerikálisok előnyomulása ellen. Deschanel, aki Milleranddal szövetkezett, nem jön többé figyelembe; Ribotnak, akinek eddig sok kilátása volt, alig van már reménye a megválasztáshoz. Poincaré ügye is rosszul áll, mert a republikánus pártok többsége nem tartja eléggé antiklerikálisnak. Ez a többség nyílt antiklerikális jelöltet akar s ilyennek kínálkozik legelső sorban Dubost, a szenátus elnöke.

BIHARMEGYE rendkívüli közgyűlése

Vármegyei hírek.

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 29-én rendkívüli közgyűlést fog tartani.

A rendkívüli közgyűlésnek eddig két fontos tárgya van. Az egyik a kereskedelmi miniszter leirata, amelyben elrendelte, hogy a vármegye szabályrendeletileg biztosítsa az általános utvámszedés jogát.

A régi szabályrendelet ugyanis már nem felel meg a mai viszonyoknak. Ezért rendelte el az általános utvámszedési jogot szabályozni a kereskedelmi miniszter.

A másik tárgy a közkórház szabályrendeletének a módosítása. Ez sem felel már meg a mai kívánalmaknak, mert több olyan változás történt a kórháznál, amely a régi szabályrendeletbe felvéve nem volt s amely most már szükségessé tette a szabályrendelet módosítását.

E két tárgyban Fráter Barnabás alispán vezetése mellett tegnap délelőtt értekezlet volt az előadókkal. Az értekezlet aztán elhatározta, hogy az ügy fontosságára tekintettel, rendkívüli közgyűlést hív egybe s kéri dr. Miskolczy Ferenc főispánt, hogy a rendkívüli közgyűlést e hó 29-ére tűzze ki.

A központi járás főszolgabírója bejelentette tegnap a vármegye alispánjának, hogy a lemondás folytán megüresedett bibarszentandrási segédjegyzői állásra Reményi Ferenc okl. jegyzőt választotta meg a képviselőtestület. Kéri egyuttal s főszolgabíró az alispánt, hogy rendezze a segédjegyző bonyolult fizetési ügyét is.

A vármegye házára az utóbbi időben nagyon gyakran tüzték ki a gyászlobogót. Tegnap ismét kikerült s busan lengette a metszőszél. A vármegye tisztikarában történt haláleset. Az árvaszék egyik tisztviselője: Jámbor István halt meg tegnap reggel 1 évi kínos szenvedés után. Jámbor István 43 éves életerejében levő ember volt, de az életerőt is megtörte a kegyetlen betegség, a tüdővész. Éppen egy éve ma, hogy ágyba döntötte a kór s reá egy nap hijján egy évre meg is ölte. Az elhunytat holnap, 15-én d. u. 3 órakor fogják temetni a Kálvária-utca 38. számú gyászaházból. A vármegye tisztikara testületileg kíséri utolsó útjára az elhunyt kartársat. Jámbor István unokaöccse Jámbor Lajosnak, a vármegye 78 éves, de még mindig fürge irattárnokának és testvérbátyja annak a Jámbor Sándornak, akit 4 éve leszurt Hevesi gazdász a Rákóczi-uton.

Készülődés a politikai tömegszertájkra.

Tegnap az országnak mintegy harminc nagyobb városában volt agitációs gyűlés. Ezek között természetesen a budapesti számíthatott a legnagyobb érdeklődésre. A gyűlés tegnap délután folyt le az építőiparosok otthonában. Az ülésen Bokányi Dezső elnökolt.

Weltner Jakab előadó a kormány választójogi javaslatával foglalkozott és azt mondotta, hogy ebből a Tisza-Lukács-féle torz javaslatból élő törvény nem lesz.

Ez a javaslat szerinte elfogadhatatlan, A választói jogot megígérte a trónbeszéd és megígérte három kormány. Tessék ezt megadni, különben jön az általános tömegsztrájk. A munkásság akarata, hogy lázas, megfeszített agitációja eredményes legyen.

Ezután Bokányi Dezső mondott néhány szót. Nem a szónoklatok, hanem a cselekvés ideje következett be. Azután több vidéki város csatlakozó sürgönyét olvasta fel, melyben közlik, hogy várják a jelt az általános sztrájkra. A gyűlés ezzel véget ért és a tömeg széteszlott.

Az adótörvények ellen

Az Omke nagyváradai fiókjának közgyűlése.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok helyiségében vasárnap délután tartotta nagygyűlését az Orsz. Magyar Keresk. Egyesülés nagyváradai fiókja, amelyen dr. Szende Pál, az Omke főtitkára előadást tartott az új adótörvények ellen. Az előadás Nagy-Várad kereskedő és ipari érdekeltsége nagy számmal volt képviselve. A nagyterem zsúfolásig megtelt.

Reismann Mór elnökölt.

Dr. Szende Pál előadásában fejtegette, hogy az új adótörvények elhalasztása mennyire szükséges volt s rámutatott azokra a sérelmekre, amelyek különösen az ipari és kereskedelmi érdekeket mélyen érintik. Itt nem egy szentesített törvény elleni izgatásról van szó, mint hisztelik, hiszen a törvény elhalasztását maga a kormány kezdeményezte, mikor 1910 tavaszán annak életbeléptetését elhalasztotta. Helytelen ily válságos időkben olyan új adórendszert behozni, amely az eddiginél nagyobb terhet ró a polgárságra. Igyekszik példákkal is kimutatni, hogy az új adótörvényben a kulcs leszállítása dacára súlyosabb teher nehezedik az adózóra, mert az adóalapot emelik busásan. Szigorú intézkedéseket foglal magában az új törvény az eddigi adóbevállással szemben s valóságos kémrendszert hoz be. Rendkívül sérelmes az új jövedelmi adó behozatala, amely minden fillér jövedelmet adóval sújt. Az adómentes létminimum csak ámitás, mert a családtagok összes jövedelmét veszik számításul, ehhez pedig a 800 korona elenyésző csekély és így senki sem fogja élvezni a létminimum hasznát. Hosszasan fejtegette, hogy a törvény életbeléptetésének egy évi felfüggesztése is csekély orvosság, mert az egész adótörvényt revízió alá kell venni s a sérelmeket ki kell küszöbölni abból.

Dr. György Ernő, az OMKE nagyváradai fiókjának titkára ezután határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kívánják, hogy az új adótörvény életbeléptetését 1914. január 1-ig függeszessék fel. A betegápolási pótdadó kulcsát az eddigi 5 százalékban hagyják meg. Kívánják, hogy az adótörvény sürgősen revízió alá vétessék s e tekintetben az OMKE központi vezetőségét támogatásban részesítsék.

Hoffbauer Pál, a Keresked. Csarnok elnöke kijelentette, hogy az életbeléptetés elhalasztását helyesli, de az adótörvények revíziójának sürgetése politikai demonstrációnak tűnnek fel a kormány ellen.

Czeglédy Jeremiás az Ipartestület nevében elfogadja a határozati javaslatot s köszönetet mond Szende Pálnak az előadásért.

Reismann Mór a Keresk. Csarnok elnöke elfogadja a határozati javaslatot, mert a törvényben tényleg vannak sérelmek.

Dr. Fried János a kiskereskedők társulata nevében szintén csatlakozik a határozati javaslatához.

Ezután a gyűlés a határozati javaslatot elfogadta s a gyűlés véget ért.

Az Ujvárosi Takarékpénztár közgyűlése.

Régebben csak tavasz felé tartották a pénztintézetek közgyűléseit, néhány év óta azonban az évforduló után esakhamar megjelennek a pénztintézetek mérlegei s megtartják a beszámolókat.

Az elmúlt évről a nagyváradai pénztintézetek közül elsőnek az Ujvárosi Takarékpénztár igazgatósága hívta össze a részvényeseket, hogy beszámoljon az elmúlt év üzleti eredményéről.

Ma mindent a pénzügyi helyzet ural s így kétszeres érdeklődéssel várják, hogy a pénztintézetek milyen sáfárkodást fejtettek ki. Az Ujvárosi Takarékpénztár beszámolója öröndetes és meglepő eredményt mutat s minden dicséretnél ékeesebben beszélő bizonyítéka annak, hogy az intézet vezérigazgatója Pásztor Ferenc és igazgatósága feladatának magaslatán áll; a nehéz időkben is példát adott a szakavatott körültekintő gondosságról, tapintatos eljárásról, amelylyel az intézet vezetését a szép sikerre vezette. Ez az eredmény a legszebb biztató jel a jövőre, a mely a fiatal pénztintézet fejlődéséhez vezet.

A közgyűlést Gerő Ármin főkapitány vezette, mint az igazgatóság elnöke; a részvényesek közül az elnökön kívül következők voltak jelen: Dorogi Lajos, Fehér Márton dr., Farkas Jakab, Gelberg Manó, Holdy Sándor, Horn Ernő, Herschkovics Mór, Kertész Ferenc, dr. Kertész Sándor, Kelemen Miklós, Lakatos Ede, Lebovits Rudolf, Márton Lajos, Pásztor Ferenc, Pásztor Bertalan, Pásztor József, Reich Sándor, Rózsahegy József, Rákos Vilmos, Révész Jakab, Stern László, dr. Schwartz Antal, Schwartz Dezső, Schwartz Jakab, Schwartz Farkas, Voszka Ferenc, Schwartz Sándor, Stern Vilmos, Zboray Gyula.

Gerő rmin elnök kerekded megnyitó beszédében foglalkozott az elmúlt év nyomasztó közgazdasági helyzetével, s rámutatott, hogy ennek dacára az intézet nemcsak zavartalanul működött, megfelelt feladatának, hanem minden üzletágban igen szép fejlődést ért el. Elismeréssel említi fel azon faktorokat, akik az intézettel szemben előzékenységgel jártak el, különösen kiemelve a Nagyvárad Takarékpénztárt, amely jóakaró támogatását a legnehezebb időkben sem vonta meg az intézettől. Indítványozta, hogy ezen támogatásért a közgyűlés szavazzon köszönetet. Végül konstatálja, hogy megjelent 30 részvényes, 952 részvénynyel s így a közgyűlés határozatképes.

Ezután Pásztor Ferenc vezérigazgató felolvasta az igazgatóság következő jelentését:

Az elmúlt üzleti évről beszámolván, minden irányban kedvező adatokat terjeszthetünk elő. Az általános hitelválság, amely szinte az egész éven át dult és évtizedek óta nem tapasztalt pangást idézett elő közgazdasági életünkben, a maga romboló hatásával el kellett, hogy kerülje intézetünket, mert előrelátó és gondos gazdálkodással, óvatos számíttással a legkritikusabb időkben is teljes fedezettséget tudtunk magunknak biztosítani. E körültekintő üzletvezetés mellett főgondunk volt az is, hogy üzletfeleinket ne szorítsuk és lehetőleg újabb kölcsönökkel lássuk el őket és ezen méltányos eljárásunkkal sokban enyhítettük feleink terheit és hozzásegítettük őket, hogy a válságos krízisből épen szabaduljanak.

Ha aránylag fiatal intézetünk e válságos időkben szilárdan megállotta helyét, ebből t. részvényeseink a legszebb reményeket meríthetik jövőnköt illetőleg. De táplálja a reményt az a körülmény is, hogy az elmúlt évben elhatározott részvénytöke-

emelést sikeresen keresztülvittük és hogy üzletágazataink az egész vonalon öröndetes fejlődést mutatnak.

E fejlődés révén emelkedett üzleti nyereségünk is, úgy, hogy az alább előterjesztett javaslatunk szerint e nyereségből nemcsak tartaléktökeink dotálhatók jelentékeny összeggel, de egy-egy részvény után az elmúlt évi 9 korona helyett most 10 korona osztalék fizethető.

Forgalmi adataink a következők:

I. Pénztári forgalom. Bevételek 1912. évben 3,918,139 kor 01 fillér. Kiadások 1912. évben 3,890,582 kor. 16 fill. Pénztár készlet 1912. év december 31-én 27,556 kor. 85 fillér.

II. Betétek könyvecskékre. Betétek 1912. évben 499,886 kor. 93 fill. Visszafizetések 1912. évben 359,020 kor. 73 fill. Betét állag 1912. év december 31-én 140,866 kor. 20 fillér.

III. Váltó leszámítolás. Leszámítottatott 1912. évben 2,238,228 kor. 15 fill. Befolyt 1912. évben 1,648,238 kor. 59 fill. Váltó állag 1912. év december 31-én 599,019 kor. 56 fillér.

Összeforgalom 17,211,767 kor. 92 fillér.

A betérjesztett és a felügyelő bizottság által helyesnek talált mult évi zárszámadásunk szerint a tiszta nyereségünk 1845 kor. 63 fillér leírás után 40,130 kor. 86 fillér, melynek felosztására nézve a felügyelő bizottság hozzájárulásával tisztelettel javasoljuk, méltóztassék az alapszabály szerint: Tartalékra 10 százalék 4013 kor. helyett 5272 kor. — fillér. Igazgatóság, felügyelő bizottság, vezérigazgató, igazg. tanácsosok és tisztviselők alapszabályszerű jutalékára 8826 kor. 96 fillér. 2500 drb részvény osztalékára egyenként 10 kor., összesen 25,000 kor. — fillér. Összesen 39,098 kor. 96 fillért adni, míg fennmaradó 1031 kor. 90 fillér a jövő év számlájára vitetik át.

Tisztelettel kérjük, miszerint a bemutatott mérleget elfogadni, a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat határozattá emelni s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak az elmúlt üzletévre a felmentvényt megadni méltóztassék.

Az igazgatóság jelentését, a felügyelő bizottság jelentésével együtt egyhangu helyesléssel elfogadták és a felmentvényt megadták.

A választásokra kerülő a sor, egyhangu felkiáltással a következők választottak meg:

A felügyelő bizottság tagjaivá: Dr. Stern László ügyvéd elnöke alatt dr. Bánóczy Kálmán belügyminiszteri titkár, Kelemen Miklós sörgyári igazgató (Budapest), Leitner Ferenc vendéglős, Pásztor József máv ellenőr és Zboray Gyula szücsmester.

Az igazgatótanács tagjaivá: Dorogi Lajos gépkereskedő, Farkas Jakab festékkereskedő, Fuchs István gyógyszerész, Fuchs Jakab magánzó, Flegman Dávid ladágyáros, Gelberg Manó kereskedő, Glück Sámuel férfiszabó, Grünstein Sámuel fakereskedő, Goldstein Sámuel gépkereskedő, Holdy Sándor építész, Jenny Jenő órás, Künsztler Kálmán fakereskedő, Klein Izidor órás, Lebovics Rudolf férfiszabó, Löwy Salamon fakereskedő (Szalárd), Lédig Árpád gyógyszerész, Márton Lajos kereskedő, Markovits Hermann lisztügnök, Molnár Andor ker. ügnök, Neumann Ferenc kereskedő, Orley György dr. kir. közjegyző, Pásztor Ede lapszerkesztő, Robiesek Sándor fakereskedő, Rákos Vilmos kereskedő, Rosenfeld Mór hivatalnok, Révész E. Odön szállodatulajdonos, Révész Jakab ügyvéd, Sándor Abrahám kávé, Schwartz Jakab fakereskedő, Schwartz Dezső fakereskedő, Schwartz Jakab asztalosgyáros, Schwartz Farkas kereskedő, Stern Lipót lugkőgyáros, dr. Váli Péter ügyvéd, Weisz Henrik term. kereskedő, Weisz Vilmos kereskedő, Weisz Herman kávé, Walderstein Aladár kereskedő.

A részvényesek nevében Rákos Vilmos

elismeréssel adózott Gerő Ármin elnökgazgatónak, Pásztor Ferenc vezérigazgatónak, az igazgatóságnak és a tisztikarnak, odaadó, buzgó működéséért, amely biztosította a szép eredményt, de ezenfelül az intézet jóhírnevét, önállóságát és további fejlődését előmozdította és biztosította. Általános helyesléssel kísérték Rákos Vilmos felszólalását.

Végül Gerő Ármin igazg. elnök csinos záróbeszédet mondott s a közgyűlést bezártta.

Agyonlőtte az apját.

Egy örült rémtette.

Tegnap este apagyilkosság történt a fővárosban. Egy valószínűleg elme zavart fiú, Schöberl József, agyonlőtte az apját, az ismert nevű Schöberl Róbert gyárost. A gyilkosság körülményeit teljes homály takarja, mert a gyilkos, aki már a rendőrségen van, teljes apatiával megtagad minden vallomást.

A büntényt felfedik.

Az apagyilkosságot, amely este háromnegyednyolc órakor, a Kossuth Lajos-utca 5. szám alatt történt, az 1853. számú rendőr, Vojsek András jelentette a főkapitányságra. Vojsek rendőrhöz, aki a Károlykört és a Kossuth Lajos-utca sarkán posztol, izgatottan sietett Weber Ferenc női szabó, akinek abban a házban van az üzlete, ahol a kegyetlen apagyilkosság történt. Weber szabó felindult hangon mondotta el a rendőrnek, hogy a házból egy revolverrel hadonászó fiatalembert látott kirohanni, aki futás közben ezt hajtogatta:

— Megöltem!

Vojsek rendőr az esetet jelentő szabóval együtt szinte futva ment a Kossuth Lajos-utca 5. számú ház felé. Felrohantak Schöberl lakására.

Zárva találták s mivel csengetésük is eredménytelen maradt, a házmesterrel nyitatták fel a lakást. A szalonon túl lévő férfitársasági szoba küszöbén egy véres férfi holtteste zárta el az utjukat.

A rendőr munkája itt véget ért. Értesítette a rendőrfőkapitányságot, honnan dr. Tóth Gyula rendőrorvos, dr. Henkl és Orz György kapitányok és dr. Nagy Károly detektívőnök azonnal kimentek a gyilkosság színhelyére.

A rendőrorvosi vizsgálat megállapította, hogy a holttest már legalább két órája hevert a küszöbön, tehát a gyilkosság körülbelül két órával azelőtt történhetett.

Közben megérkezett dr. Mann Hugó vizsgálóbíró is. A rendőri és bírói nyomozás azután így rekonstruálta a véres eseményt.

Hogyan történt a gyilkosság.

Schöberl József, a gyilkos fiú az ágyban találhatta már az apját, aki meglátta kezében a revolvért, ki akart ugrani az ágyból. Erre rettenetes dulakodás támadhatott a halálra szánt apa és a gyilkos szándéku fiú között. A fiú ereje végre is győzött az apa gyengült izmai felett és időt és alkalmat szerzett magának, hogy fegyverét lövésre emelhesse. A golyó az öreg Schöberl bal füle alatt hatolt be s a nyak felé furódva áttért a nyak ütőerét. A gyilkos, amikor látta atyja utolsó vonaglái-

sait, revolverrel a kezében kirohant a lakásból, amelyet azután lezárt.

Az apagyilkos.

Schöberl Józsefet a rendőrkapitányságon azonnal vallatóra fogták, de a szivbajos és epileptikus rohamokban szenvedő 25 éves ember teljes apathiával mered a vallató szemébe és nem válaszol egy fia szót sem. Eddig csak anyit bírtak kivenni belőle, hogy életében csak egyszer szeretett. Ezt is bamba mosolylyal mondotta el a félkegyelmű ember akit eddig még nem szállítottak tébolydába, de valószínű, hogy véres eselekedetéért, amelyet aligha követett el az ép elme egy parányával, nem börtönbe, hanem a beteg agyvelők azilumába kerül.

Az áldozat és családja.

A borzalmas véget ért Schöberl Róbert gyárosnak 8 gyermeke van. Ezek közül csak két leánya, egy unokaöccse és a gyilkos fia laktak a Kossuth Lajos-utcai lakásban, amely ebédlőből, fürdőszobából, férfi és női hálószobákból, szalonból és a megfelelő mellékhelyiségekből állott.

A gyilkosság estéjén két leánya a családdal színházban volt és unokaöccse, ifj. Schöberl Róbert sem volt otthon.

Schöberl Róbert mint szegény asztalosinas kezdte pályáját, később egy találmányával, a közismert „Schöberl-ágy”-gyal, amely egyben szék és ágy, nagy vagyont szerzett.

..HIREK..

* **A románok ujéve.** A görögyszertartásuak ma, kedden léptek az 1913. esztendőbe, ma ünneplik Ujév napját. Az ünnep alkalmából a gör. kath. templomokban istentiszteleteket fognak tartani.

* **A király a budapesti Kath. Bál fővédnöke.** A budapesti Katholikus Bál érdekében évről-évre haladó irányban vezetett mozgalom ez idén még az eddig elért sikerekkel szemben is nagyarányú kifejlődéshez vezetett, ami a király által elfogadott védőség tényében is kifejezésre jutva, előre biztosítja azt a fényes eredményt, mely a bált az előkelő magyar társadalom első elitmulatságává avatja. Az a káprázatos fény, ami a nagy bálokat kíséri, itt szokatlan mértékben fog emelkedni a király legfelső személye képviselőjének fogadásával, mely az udvari szabályokban megállapított formásokhoz alkalmazkodik. Ehhez járul a védőasszonyok és diszelnökök teljes társasága, mit a legszebb harmoniában fog kiegészíteni a magyar uri társaság asszonyainak és leányainak bájos csoportja. Azok a szép remények, mik az évekkel azelőtt megindított mozgalom vezetőit lelkesítették, a most közelgő Katholikus Bálon a legnagyobb mértékben valóra váltva eleve-
nednek meg azok előtt, akik ennek a nagyszabású eseménynek részesei lesznek.

* **Mile Mihály halála.** A nagyváradi bírói karnak gyásza van. A törvényszék egyik legkitünőbb képzettségű, nagy szorgalmu bírója Mile Mihály táblabíró meghalt. A kiváló férfiut az egész vármegye társadalma ismerte és szívesen időzött min-

denki társaságában, melynek a legtöbbször kora dacára is ő volt a lelke, felvidítője. Szorgalma és tudása a hivatali pályán gyorsan vitték előre s aránylag hamar kapta meg a táblabírói címet és jelleget. Hivatalába régibb keletű betegeskedése dacára szinte az utolsó napig feljárt. Csaknem a bírói székből ragadta el a halál. Az elhunyt temetése tegnap történt meg a gyászos háztól. Az udvart valósággal ellepte a gyászoló közönség. A kir. tábla, a kir. törvényszék, az ügyészség tisztikara, az ügyvédi kar testületileg volt jelen. A gyászszertartást Sulyok István esperes végezte, melynek megtörténte után a masszív érekeporsót négyesfogatu pompás üveges kocsi helyezették és megindult a gyászmenet a pályaudvarra. A pályaudvarról Tasnádra szállították a megboldogult tetemeit, ahol a családi sírboltban ma reggel 9 órakor fogják öröknyugalomra helyezni. A temetést és az elunyt Tasnádra való szállítását Veiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete végezte a legnagyobb figyelemmel és pontossággal.

* Fél százados szolgálat jutalma.

Megható ünnepségben volt része vasárnap Biharsályi község lakosságának, ahol egy 49 évi hűséges szolgálattal szemben nyilvánította elismerését a földművelésügyi miniszter egy egyszerű munkásnak. Az illető munkás özv. Böhm Ferencné szolgálatában áll Bokián Péternek hívják. Hosszu szolgálatának elismerésül a földművelésügyi miniszter 100 korona jutalomban részesítette és elismerő oklevéllel tüntette ki. A jutalom átadása vasárnap történt az egész község jelenlétében. Erdemes megemlíteni, hogy özv. Böhm Ferencné birtokosné szolgálatában van még egy siketnéma férfi és egy siketnéma nő, akik szintén közel fél százada szolgálják gazdájukat.

* **A mai vetítőest.** A Katholikus Kör ma este 6 órakor folytatja vetítőelőadásainak a sorozatát. Ezúttal Tirol gyönyörű vidéke kerül bemutatásra. Az előadást dr. Némethy Gyula theologiai tanár fogja tartani.

* Dr Vass József Nagyváradon.

A Katholikus Népszövetség vasárnapi közgyűlésének kiváló jelentőséget ad az a körülmény, hogy az ünnepi beszéd megtartására dr Vass Józsefet, a pesti Szent Imre kollégium igazgatóját sikerült megnyerni. Dr Vass József nem ismeretlen a nagyváradi közönség előtt; tavalyi beszédje tartalmasságával, gyújtó erejével nagy hatást tett. Mostani beszédje iránt is már eleve nagy érdeklődés mutatkozik mindenfelé. Az ünnepélyes közgyűlést a főgimnázium dísztermében tartják meg s d. u. fél ötkor kezdik. A korai kezdet oka az, hogy legyen ideje a közönségnek az ünnepély után otthon az ugyanazon napi esti bálra előkészülni; u. i. este fél kilenckor kezdődik a Vigadó nagytermében a farsang legjobb sikerűnek ígérkező mulatsága, a Katholikus Bál.

* Álhírek Beöthy Lászlóról.

Vasárnap az a hír volt elterjedve Budapesten, hogy a kereskedelmi miniszter a kiállott nagy izgalom következtében megbetegedett és Nagyváradon rokonai ápolása alatt áll. A hír vétele után Budapestről valósággal ostromolták városunkat. Az államtitkári hivatal is többször érdeklődött. Kálmán Gusztáv államtitkár Miskolczy Ferenc dr főispántól kért információt. A hír minden alapot nélkülözött s nyomban siettek is a fővárost megnyugtatni, hogy a hír a valóságnak egyáltalán meg nem felel.

*** Nem lett olcsóbb a pénz.** A napokban az a hír terjedt el Nagy-Váradon, hogy a pénzpiac lényegesen megjavult. Altlóltag a német birodalmi bank már egy fél százalékkal le is szállította a kamat-kübat. Sőt a hírek annyira mentek, hogy már több magyar pénzintézetéről adták közre, miszerint ajánlatokat tettek. Ezeket a boldogító híreket nagy örömmel fogadták mindenfele. Sajnos a hírek minden alapot nélkülöztek, eddig még minden olyan stádiumban van mint volt. Még remény sincs arra, hogy megjavul a helyzet, ha csak a háborus ügyeket el nem intézik hamar.

*** A püspök a Mensának.** Gróf Széchényi Miklós megyés püspök az 1912. évhez hasonlóan a folyó 1913. évre is 200 koronát adományozott a kir. jogakadémia „Mensa“-ja javára.

*** A népszövetségi csoportvezetők és tagok figyelmébe.** A kegyetlen halál ismét rést ütött köztünk. Egyik legregibb, és legbuzgóbb csoportvezetőnk, Takács Antal folyó hó 12-én jobblétre szenderült. Buzgó, odaadó testvérünket vesztettük el benne, kinek bizonyára megadja a Mindenható méltó jutalmát. Temetése ma, 14-én, d. e. fél 9 órakor lesz a Téglavető-u. 17. sz. gyászaházból, s az olasz-i plébániatemplomban megtartott engesztelő áldozat bemutatása után az olasz-i temetőben fog örök nyugalomra helyeztetni. Felkérjük az összes tagtársakat, hogy temetésén mentül nagyobb számban jelenjenek meg. A népszövetség igazgatósága.

A januári tagsági füzetek megérkeztek. A csoportvezetők átvehetik Székely Lajos népsz. jegyzőnél. Körözs-u. 6.

A 19-iki közgyűlésre és bála a meghívók széjelmentek. Ha valaki nem kapott, jelentkezzék a csoportvezetőnél, vagy Székely Lajos népsz. jegyzőnél.

*** Gyerünk korcsolázn!** Mától kezdve ismét eleven pezsgő élet uralkodik a Bunyitai-ligetben. A Nagyvárad Sport Egyesület agilis vezetősége ma nyitotta meg a korcsolyapályát. Ez az egészséges sport tehát ismét helyet foglalhat az aranyifjúság s a sportbarát közönség programján. A bérletjegyek tömeges váltása arra enged következtetni, hogy az idén rendkívül erős szezon lesz. A mai megnyitón pedig valószínűleg nagy közönség jön össze, hiszen már „forró” óhajta régen mindenkinek a jég, a kemény, csillogó és tükörsima jég!

*** Elítelt kerítőnő.** A városi szemét kifuvározása körül a kihágási bíróság tegnapi legnevezetesebb ténykedése az volt, hogy elítélte 5 napi elzárásra Kaiser Gizelát. Ez ugyan édes-kevés és roppant csekélység ahhoz a bűnhöz képest amit, véghezvitt, de sajnos maga a törvény a hibás. Mert kérem aki fehér emberhust árul, az nálunk, mint tetszik látni 5 napot kap. Akik pedig hagyták magukat eladatni, azok 3-3 napot kaptak. Egyszerű kihágási vétség és ezért nem tudtak reájuk többet sózni. Mennyivel radikálisabb lett volna 5 évi kisbörtön. Vagy egy kicsit hosszabb tartamu fogház. Elvégre így sem elrettenteni, sem javítani nem fog a törvény.

*** Szabályozzák az Ért.** Bihar megyében még egyedül az Ér van szabályozatlanul. A hegyi patakok oly jelentéktelenek, hogy azok esetleges szabályozása által

sem nyerne a birtokos közönség semmit. Az Ér vidéke azonban még mindég azokra régi időkre emlékeztet, amikor a most jól termő föld végtelen nádas, kaka zsombok ország volt. Ma már ezt csak az Ér környéken találjuk meg. Itt még mindég nagy területeket borít a moesár. A vidék érdekelt községei most kimondták a halálos ítéletet a nádasokra. Szabályozni fogják az Ért. Varsánap ebben a dologban már meg is tartották az első gyűlést Bihardiőszegen. A gyűlésen Bihardiőszeg, Jankafalva és Kóly községekből nagy számmal jelentek meg. A hatóság részéről a gyűlésen Kovásznay Marcell székelyhídi főszolgabíró jelent meg. Elnökül dr Szabó József jankafalvai földbirtokost választották meg. A gyűlés céljának ismertetése után Korbély József a Berettyótársulat főmérnöke mutatta be a szabályozási terveket. A tervek ismertetése után a jelenlévők egyhangulag kimondták, hogy megalakítják a bihardiőszegi Érszabályozó társulatot. Kimondták azt is, hogy a szabályozáshoz szükséges pénzt tiz év leforgása alatt be fogják fizetni a társulat pénztárába. Ezután a társulat elnökévé dr Szabó József birtokost, alelnökévé pedig dr Olasz Béla nagyváradai ügyvédet választották meg.

*** A koronázási ünnepély Berlinben.** Berlinből sürgönyzik: A koronázási és rendi ünnepélyt ma Vilmos császár negyedszázados jubileuma alkalmából a császári pár és a királyi ház tagjainak jelenlétében a királyi kastélyban nagy udvari pompával ülték meg. A kastély kápolnájában tartott ünnepélyes istentiszteleten több személység közt a birodalmi kancellár, Szögyény Marich gróf osztrák-magyar nagykövet és Fürstenberg herceg is résztvettek.

*** Egy derék szőlősi polgár halála.** A szomszédos Váradszöllös község egyik kiváló vezető embere: Kopasz István elhalt. Az elhunyt derék férfiú egyike volt Váradszöllös legtekintélyesebb vagyonos, köztisztelőben állott polgárainak, aki korábban nagy tevékenységet fejtett ki a község fejlődése körül. Temetése tegnap, hétfőn d. e. nagy részvét mellett ment végbe; a végtisztességen a község lakossága jelen volt s Nagyváradról is sokan jelentek meg a temetésen. A gyászszertartást Szébenyi Gyula esperes-plébános végezte segédlettel. A gyászmenet a templomba vonult, ahol requiemet tartottak az elhunyt lelkiüdvéért. Ezután a koszorúkkal borított masszív érekeporsót a díszes négyes fogatu gyászkoocsira helyezték s a váradszöllősi temetőbe vonult az impozáns gyászmenet. A temetőben Katona János, a takarékszövetkezet helyettes igazgatója elbuesztatta a halottat és a sirt megkoszoruzta.

A koporsóra helyezett koszorúk feliratai a következők voltak:

Megtört szívű bánatos édes Anya — Felejthetetlen édes fiának. Imádott jó apáknak — Örökké gyászoló gyermekei: Margitka és Erzsike. Szeretett jó nagybátyáknak — Szerető unokatestvérei. A legjobb szerető testvérnek szeretetök jeléül — Anna és Erzsébet. A legjobb barátoknak és komának — Dr Kassay és neje. Dr Tóth Ferenc és neje — a jó nemes barátoknak. A váradszöllősi önk. tüzoltó egyesület — Szeretete jeléül. Váradszöllös község közönsége — Tisztelete jeléül. Felejthetetlen jó öcsénknek — Pista és Juliska. Tisztelete jeléül — a Barátok család. Kedves barátjának — Krausz

Béla és neje. A váradszöllősi szövetkezet — szeretett vezérigazgatójának.

A díszes temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési intézete rendezte.

*** Botrány egy mulatóban.** Hangos konfliktus történt az egyik nagyváradai éjjeli mulatóban. Egy hadnagy, aki már nem volt józan állapotban, odament egy ujságírókból és színészekből álló társasághoz és letegezte őket, anélkül, hogy előbb ismert volna a társaság tagjait. Az egyik színész nem fogadta el a hadnagy kézfogását, mire ez azt mondta:

— Te tudod hogy én ezért pofán ütlek?

A színész erre felugrott és megütötte a hadnagyot, aki kardot rántott, de azt nem volt ideje használni. Az egész társaság felugrált, parázs verekedés támadt s végre is a rendőrség lépett közbe. Utóbb a hadnagy kibékült a társasággal és reggel már együtt kávéztak az egyik kávéházban. Azonban, — mint halljuk — tisztársai feljelentették lovagiatlan viselkedéséért, mert neki az egyik katonai szabály szerint úgy kellett volna megvágnia inzultálóját, hogy az harképtelen legyen, azután pedig produkáltatnia. Mivel ezt elmulasztotta, valószínűleg megfosztják rangjától.

*** Fűszerkereskedők értekezlete.** Meghívó. Van szerencsénk városunk fűszerkereskedőit értesíteni, hogy f. hó 15-én szerdán este fél 9 órakor egy a fűszerkereskedők összességét érdeklő fontos ügyben a kereskedelmi és iparkamara üléstermében értekezletet tartunk, melyre az érdekelt kereskedő urakat ezennel tisztelettel meghívjuk. A kamara elnöksége.

*** Ülés a fizetésrendezés tárgyában.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg elhatározta, hogy a tisztviselők fizetésrendezése tárgyában a törvényhatóság tagjaiból külön bizottságot küld ki, amelynek feladata lesz, hogy az összes fizetéseket revízió alá vegye s olyan fizetési javaslatot terjesszen elő, amely megszünteti a mai aránytalanságokat s ezzel gyökeres megoldására vezet a fizetésrendezés kérdésének. A polgármester a kiküldött bizottságot ma, kedden, január 14-én délután 4 órára ülésre hívta össze s erre nézve a következő meghívót bocsátotta ki: A városi tisztviselők és alkalmazottak fizetés rendezési ügyének tárgyalására kiküldött bizottság tisztelt tagjait tisztelettel felkérem, hogy f. év január hó 14-én d. u. 4 órakor a városháza bizottsági termében tartandó ülésre megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1913. január hó 12. Rimler Károly, polgármester.

*** Megöszült Szigligeti szobra.** Komikus változást vettek észre tegnap azok, akik egy kicsit figyelmesebben szoktak szétnézni Nagyvárad utcáin és terein. Az első pillanatra feltűnt, hogy a Bémer-tér legújabb díszé (?) a Szigligeti szobor hófehér szakállt eresztett, széles vállain vastag hóréteg ül, bajuszáról fagyos jégcsap csüng és ami legkomikusabb: a feje bubján szerényen meghuzódik egy kis bubos, hókorona. Szegény szobor! . . . Már megcsufolták egyszer azzal, hogy hajnali lumpok üres pezsgőpalackot szoritották a hóna alá és most meg a természet évődik vele. Mintha csak a jó öreg Nikita király ülne ott a magas piedesztálon és ő vele csufondároskodna az a fehér korona. Igazán gondja lehetne rá akár a városnak, akár a színháznak, az ő színházának, hogy leszedjék mindennap a havat a szoborról.

* **Seperjen mindenki a háza előtt.** A rendőrkapitányi hivatal ezuton is felhívja a háztulajdonosokat, valamint a járdák vonalán lévő lakás és üzlettulajdonosokat, bérlők, hogy a köztisztasági szabályrendeletben előírt kötelezettség alapján is kötelesek a házaik, illetve boltjaik előtt a járdát tisztán tartani. A havat és oda fagyott havat felvágatni és eltakarítani, mert a mai nap folyamán is több, majdnem szerencsétlenséget okozó elesésásokat jelentettek be. Különösen most, a hideg, fagyos idő beálltakor a járda, a házak és boltok előtt hamuval, homokkal vagy fűrészporral hintendő be. A szabályrendelet ellen vétőket a rendőrkapitányi hivatal 5—100 koronáig fogják büntetni. Azonkívül az illető költségén lesz a járda letakarítva.

x **Szülők figyelmébe.** Legszebb karácsonyi ajándék jól tanuló fiuk részére egy jól övő flóbert. A legnagyobb örömet csakis ezzel szerezhetünk, ssemmi más ajándék nem teszi meg azt a hatást, mert a fiuk véreben már benne van a fegyver iránti vágy, ezt minden felnőtt férfi tapasztalatból tudja. Tehát a fiainknak örömet akarunk szerezni és őket a tanulásra serkenteni, úgy vegyünk **Ladányi** puskaműves Rákóczy uti üzletében, ahol jótállás mellett lehet mindenféle árbán a legjobbat kapni. Történekek és fegyverjavítások, új fegyverek, lőpor és serét vadászati kellékek nagy választékban. Telefonszám: 269.

x **Uj tanfolyamok a Rose Nyelviskolában.** Január 1-ével új tanfolyamok kezdődnek Rose tanár ábrázoló nyelviskolájában. Mától kezdve be lehet iratkozni német, francia vagy angol nyelvszakokra. A tanítás házon kívül is történhetik. Bővebb felvilágosítást ad a nyelviskola irodája, Rákóczi-ut 3.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körös felőli oldalon modern **három szobás lakás** mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Egy igazán élet-évaló** és hézagpótló intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: **Donát Károly**, ki lakásán, Szabadság-utca 5 szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépirást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

x **Finom** női, lack chewrau barna és fehér félcipőket vettem partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. **Feketénél, Bémer-téren, Elite-kávéház** mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

Valódi **Amerikai** és **Chasala** cipők, legjobb **Bor. a-lino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

AZONNAL BÉRBE ADANDÓ

Nagyszalontán az állomástól 5 perenyire levő ház két szobával és egy üzlethelyiséggel, gazdasági épületekkel, ház mellett 10¹/₄ hold belsőség sok gyümölcsfával, nagyon alkalmas kertészkedéshez, a határban 9¹/₂ hold prima szántóval. Bővebbet **TUKKA GERGELY** bérbeadónál **Isaszegen** Pest-megye.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszent házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váravelence, vasutná.

☛ A „**Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.**“ sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók. ☛

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

x **Hirdetmény.** A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet 1910—1912. évi 15-ik évtársulatának törzsbeírtéi a reá eső osztalékkal együtt f. évi január 13-ától kezdve kifizettetnek. Az igazgatóság.

x **Haláleset miatt eladó** két gyönyörű könyvtár szekrény a legértékesebb irodalmi és tudományos könyvekkel s hozzátartozó könyvtárszáttal. megtekintés bármikor az orosházi plebánián. Eladási határidő **1913. január 31-ig.**

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Kedd: Zsába.
Szerda: Sarkantyú. (Bemutató előadás.)
Csütörtök: Sarkantyú; d. u. ifjúsági előadás Cigány.
Péntek: Sarkantyú.
Szombat: Csókszanatórium.
Vasárnap d. u.: Artatlan Zsuzsi; este: Kedves Augusztin. (Bemutató előadás.)

A Zsába. Ma kedden este megismétli a színház vigjáték személyzete a mult hét csütörtökének pompás reprizét — a Zsábát, amelyen a zsufolt ház publikuma kitűnően mulatott. A kiváló vigjáték rendkívül kacagató helyzet komikumait sikeresen aknázza ki az az ambiciózus gárda, amelyből Étsy Emilia, Szentgyörgyi Mártha és T. Pogány Janka, továbbá Sik, Tóth és Tompa, Szarvasi aratnak jelentős sikert.

Ifjúsági előadás. Csütörtökön délután e hó 16-ikán 3 órakor ifjúsági előadás lesz a színházban, mely alkalommal Szigligeti Ede örökszépességű népszinműve a Cigány kerül színre.

A t. bérlők figyelmébe. Az igazgatóság felkéri a színház t. bérlőit és a vasárnapi kisbérlőket, hogy bérlőik második félévét a hivatalos órák alatt délelőtt 9-től fél 1-ig délután 3-tól fél 6-ig) a színházi irodában befizetni sziveskedjenek. Külön felhívja az igazgatóság, a t. vasárnapi kisbérlők figyelmét arra, hogy félévi bérlőik e hó 12-én lejárt és így a saját érdekük a jövő félévi díj mielőbbi beküldése.

Görög Olga szerződötés céljából e hó 21-én és 22-ikén fellép Pozsonyban. A művésznő tegnap kapta a pozsonyi igazgatótól a meghívó sürgönyt s nyomban válaszolt is reá. Görög Olga az Évában és Toskában fog szerepelni a pozsonyi publikum előtt.

EGYESÜLETEK

Az Omke új tisztikara. Az Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesülés nagyváradi fiókja vasárnap tartott közgyűlésén az egyesület fiókjának vezetését újból alakította. Elnök lett Reismann Mór, alelnök dr. Horványi Géza, Diósi Lajos, Flegmann Armin, dr. Popper Akos; ellenőr Czillér Imre; titkár dr. György Ernő; választmányi tagok Breider Armin, Brüder Jenő, Fényes Manó, Huzella Gyula, Juungreis Ignác, Kiss Károly, Kohn Dávid, Schönberger Armin, Ullmann Sándor, Lakatos József, Mihelly Pál, Wiener Jenő, Rosenberg Izsó, Wechsler Adolf, Bognár Sándor, Aczél Zsigmond, Hofbauer Pál, ifj. Popper József, dr. Lukács Endre, Sonnenfeld Adolf, Jónás Andor, Leitner Márton, Erdős Emil, Aranyi Albert, Grósz Géza, dr. Stern Ödön, Rákos Vilmos, Engländer Béla, Oláry Gusztáv és Kosmínszky Jenő.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ Rendőrtiszt és mázolósegéd.

Sajku Pál mázolósegéd a mult év november 10-én este alaposan illuminált állapotban jött ki a Széchenyiből és azt a mulatságot találta ki magának, hogy az utcán járó hölgyeknek (ne tessék nevetni kérem) — beleugatott a fülükbe. Már a Beöthy Ödön-utcán folytatta inzultusait, mikor arra haladt **Bodó László** rendőrtiszt, aki erélyesen rendreutasította a mázólót. Sajben Pál azonban nem hagyta magát, hanem nekirohant a rendőrtisztnek és pofonütötte **Bodó Lászlót**, mielőtt még ártalmatlanná tehetné volna. A törvényszék hatóság elleni erőszak miatt 2 havi fogházra ítélte a tegnapi tárgyaláson Sajben Pált, aki ez ítélet ellen felebbezést jelentett be.

MULATSÁG

Táncestély a Vigadóban.

Szépszámu és előkelő közönség töltötte meg vasárnap este a Vigadó pazar fényességű disztermét, ahol Arányi és Révész tánc-tanárok Nagy-Várad néhány előkelő urinjének védnöksége alatt a Lujza-otthon javára táncestélyt rendeztek. A táncot ügyes és ötletes műsor vezette be. **Kolozsváry Sárika** kedves közvetlenséggel prologot adott elő, ennek után **Stachó Tibor** és **Fleisher György** művészi zeneszáma következett. Nagy tetszést aratott **Sulyok Erzsike** vidám monológjával, ugyszintén vidám kacagásra hangolta a jelenvoltakat. **Wallner Jolánka** és **Mechl Károly** egy kettős jelenettel. Különösen sok tapsot aratott **Kiss Valici** és **Révész** tánc-tanár gracióz és finom művészettel előadott tánc-kettősével. **Balázsovics Rezső** és **Szentlélek Kálmán** pedig vidám és szellemes kuplékkal mulattatták a publikumot.

A kabaré után vidám farsangi hangulatban megkezdődött a tánc, amely egész a hajnali órákig tartott.

A jelenvolt hölgyek közül a következők nevét sikerült feljegyeznünk:

Balogh Kálmánné, Bócz Gézáne, özv. dr. Brányi Gézáne, Butyka Lajosné, Jakobi Lujzika, özv. dr. Bulyovszky Józsefné, Bulyovszky Böske, dr. Fássy Lajosné, özv. Grünwald Henrikné, Huzella Gyuláné, Huzella Böske, Kiss Döméné, Kiss Valérka, dr. Molnár Imréné, Molnár Jolánka, Nagy Odönné, Öváry Sándorné, Pekaovits Imréné, Resh Gézáne, Sas Edéné, Szentléleky Kálmánné Varró Domokosné, Varró Zsófi, dr. Wallner Odönné, Wallner Jolika, Géczy Lajosné, Géczy nővérek, Fényes Alice, özv. Molnár Istvánné, Molnár Janka, Sztaniszlavszky Adolfné, Demetrovics Elekné, Bige Gyuláné, Középegy Kálménné, Középegy Piri, Kolozsváry Sándorné, Kolozsváry nővérek, Szokoll Jenőné, Szokoll Böske Bakó Bálintné, Bakó Böske, Tyll Jánosné, Beöthy Irénke, Janesovits Jenőné, Stépán Baby, Kakas nővérek, Komzsik Lajosné, Komzsik nővérek, Vértessy N.-né, Vértessy Mariska, Bösszörményi Lajosné, Leölkes századosné, Hosszu Jánosné, Kiss Ibolyka, Kepes Nusi, Leitner Lászlóné, Leitner Margit, Csanády nővérek, Csillag Sándorné, Csillag Emmike, Hajós Izsóné, Hajós Magda stb. stb.

NYILTÉR

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetlen jó apánk, fiam, testvérünk és nagybátyánk néhai Kopasz István Várad-Szöllősi lakos végtesztességételen megjelentek, részvétükkel mérhetlen nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetét fejezi ki a gyászoló

Kopasz család.

Dr Zigre Aurél

ügyvédi irodáját

Beöthy Ödön-utca, 12. sz. alatt
megnyitotta.

TÁVIRÁTOK

Méternyi hó Németországban.

Berlin, jan. 13.

Egész nyugati Németországból óriási havazást jelentenek. Krefeld, Bingen, Heidelberg és más városok egészen el vannak vágva a külső világtól. A hó mindenütt egy méter magasan fekszik. A vasuti forgalom megakadt és a közuti vasuti forgalom egészen megszűnt.

Egy millió rubelt sikkasztott.

Boroszló, jan. 13.

A Landau V. szeszovicei cég pénztárosa Evilecki egy millió rubel elsikkasztása után megszökött.

Orosz készülődés.

Krakkó, jan. 13.

(Saját tudósítónktól.) A Visztula balpartján az orosz csapatok mély és erős sáncokat huznak. Egész ezredek helyezkedtek el a folyó mentén. A határra rengeteg katonaságot koncentráltak.

Páris, jan. 13.

(Saját tudósítónktól.) Innen jelentik, hogy Oroszországban ismét behívtak két tartalékos korosztályt.

Fenyegető helyzet.

London, jan. 13.

A helyzet rendkívül komolyra fordult. A nagyhatalmak vissza akarnak lépni a mentő akciótól. A reunion nagykövetei azzal fenyegetőznek, hogy elutaznak és megszakítják végleg a tárgyalásokat. Minden percen várják a konferencia feloszlásának kimondását.

SZERKESZTŐI PÓSTÁSA

K. S. Nagyvárad. A Népszövetségi Hittszövetkezet már megalakult, s a vezetőség névsorát a mai számhoz mellékelte. Tiszántul naptárban megtalálja A szövetkezet piculás alapon létesült. Egy üzletrész heti 20 fillér befizetésére kötelez s hűi annyi üzletrészt vált, amennyit akar. Eddig heti 2000 üzletrész van jegyezve s folyó hó 20-án megnyílik Helyisége a Kath. Kőr könyvtár szobája s minden héten hétfőn és csütörtökön 2—5-ig lehet a befizetéseket teljesíteni.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Oszták hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	639.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hazi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagyplac-tér 1. Telefon 969. Gyár 1052

C ment, gipsz, nád, fedéllemez, cserép, kőpor, oltott mész stb. eladás.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár részvénytársaság, Nagyvárad.

Értesítés.

Tisztelt üzletfeleinket ezennel értesítjük, hogy Teleky-utca 5. sz. alatt, a volt Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank üzlethelyiségében levő fiókunkat csak ez évi december hó 14-ig tartjuk fenn, miután e napon Bémer-tér 4. sz. alatt ujonnan épült intézeti központi helyiségünkbe költözünk át.

Kérjük tehát t. üzletfeleinket, hogy december 14-től kezdve bennünket már önni új helyiségünkben (Bémer-tér, 4. sz.) sziveskedjenek felkeresni.

Nagyvárad, 1912. december 5.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ.

Autó (automobil) tulajdonosok szíves figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker.
Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.

Nagy-Várad város adóhivatalától.

17810—1912. szám.

Hirdetmény.

a föld és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamatteher bevallása tárgyában.

Minthogy a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadó kivételének megszüntetését kimondó 1909 évi X. törvénycikk végrehajtása magyar kir. kormány által bizonytalan időre elhalasztott, s így a kölcsönrel terhelt ház- és földtulajdonosoknak az 1883 évi XLVI. t. cz. 13 §-a által adott kedvezmény ma is érvényben van, felhivatnak ennél fogva mindazon föld- és háztulajdonosok, akiknek ingatlan birtokuk kölcsönrel van terhelve, hogy az arról szóló kamatteher vallomási ivateket az általános jövedelmi pótdadó kivételénél leendő figyelembe vétel végett, az ez ideig követelt módon a folyó évi január hó 31-ig bezárólag a városi adóhivatalnál beadni el ne mulasztják.

Kelt Nagy-Várad, 1913 január hó 2-án.

Városi Adóhivatal.

Ha nincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármikből. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Derső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Figyelem!
Fiókhizlet nincs!

NAGY GYULA

Nagyvárad, Olaszi, Rákóczi-ut

ajánlja saját gyártmányú **kefe és meszelő nagyraktárát**. Dus választék **finom illatszerekből, pipere-szappanokból** és mindennemű **fésűkből és hajtűkből**. Raktáron tart **fürdő és kocsimosó szivacsokat** jutányos árban. **Fogkefék** felelősség mellett. Különböző karácsonyi és újévi ajándékok olcsó bevásárlási forrása.

Figyelem!
Fiókhizlet nincs!

Legujabb!
Ha hegedülni óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangu, domboru **hegedűt**, tokkal, 16 drb. felszereléssel és **mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért**

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY” országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában **Budapest, József-körut 15.** Fényképes árjegyzék ingyen. — OVAS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Belépési felhívás.

A polgári takarékszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1913. január 1-én megnyitja 18-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton is felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után betekint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelte után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a) a heti befizetések 9 tizedesze erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezeség mellett váltókra, kötelevényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenként 50 fillér beíratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelevények helyez és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos utca 4. szám) mielőbb jelentkezni szivesedjenek Nagyvárad, 1912. december hó.

Tisztelettel

A Polgári takarékszövetkezet igazgatósága.

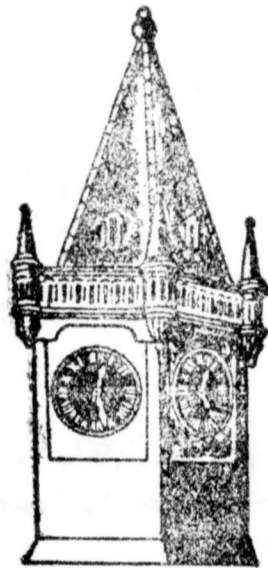
Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak. **TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.** Villanyerő berendezés. Árjegyzék kívánatra **Saját ház.**

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsvay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Szájról-szájra száll a hír,

hogy mily meglepő kitűnő minőségben és jutányos áron kaphatók

Farkas István „APOLLO” drogueriájában Rákóczi-ut 7-B.

Rimanóczy-palota. Telefon 1302.

- 1. Mindennemű gyógyszer és vegyszerárú.
- 2. Francia és angol illatszerek, faconokban vagy kimérve.
- 3. Arcz és kézapoló szerek, piperecikkek és pipereszappanok.
- 4. A világhírű Y-PO szepítő és májfolt ellenes készítmények.
- 5. Thea, rum, cognac, tokaji asszu és malaga bor.
- 6. Likőr és rumessentiák ingyen előíratokkal.
- 7. Csukamájolajok, köhögés ellenes hurutszeletkek.
- 8. Hajszeszek, hajszőkítők, hajfestőszerek, hajpuderek, színházi festék.
- 9. Fogporok, szájjavítók, fogpaszták, fogkefék dus választékban.
- 10. Ruha és hajkefék, manikűr és fésű kazetták, tükrök, gumicikkek, sérvkötők, kötszerek, fecskendők, lysoform és más fertőtlenítő szerek, mentőszekrények, mindennemű háztartási cikkek.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség. Csúsz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocró- czozással hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdőkkel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirta, interurbán telefon, állandó gyógyszer-tár a fürdő telepen. Prospektust küld az **igazgatóság.**

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon-rende-lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezé- sek felszerelését.

Csillárok,

ívlámpák

Állandóan nagy választékban kap- hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok ál- landók 5°-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

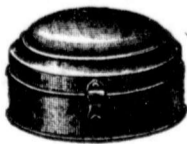
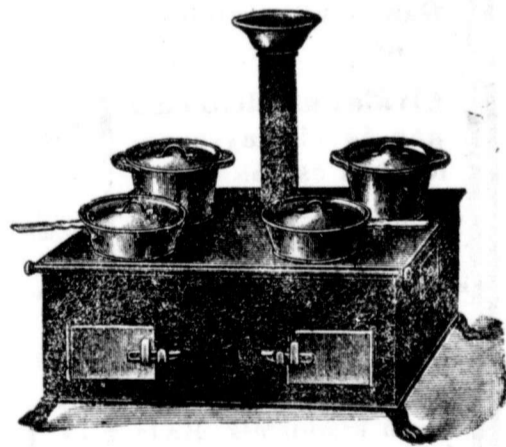
A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb ka- mat mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik minden- nemű bankszerű beszedésekkel (incassó olcsó díj mellett).

Előleget nyújt értékpapírokra, termé- nyekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó- sít házakra és földbirtokokra.

TARSOLY és RISZTÓ Nagyvárad, Rákóczi-ut
különlegességek vaskereskedése.

Valódi porosz fűtőszén **házhöz szállítva.**

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező lezártított árban, arany-, ezüst-, nikkelt órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműket, kím ezüst tárgyak, ingaórák, látszeréknek 50% engedmény.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, esemégy kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Teeki-utca sarok.

Szolid üzlet
többet nem ad, de kevesebbet sem.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utca
sarok. Schvare Farkasfele házban.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetl útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Izléses arany- ezüst
ékszerek, finom,
órák legolcsóbban
kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóci-ut
Telefon. 630.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.
NAGYVÁRAD
Körözs-utca 11. sz.
Épület és mulakatos viz-
vezeték és vasszerkezeti
munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen
cégeknek, vagyünk

Lánckútat
MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u. 1 sz.

Czukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Melnér János cukrász
Kolozsvari-u. 50.

Legolcsóbban vásárolhat

Haás Simon

divatru üzletébe **Kert-
utca**n a **Löwinger-
fele helyiségbe**, férfi-
és női divatcikket és
mindennemű rövidruát.

Alapított 1895-ben.
Deo Adinvante!

Imrek Károly
épület és műbutor
asztalos N.-Várad,
Alapi-utca 10. szám.
Alapított 1895-ben.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó
helye. Esténkiat **Bebe Kálmán**
teljes zenekarával hangver-
nyez. — Bejárat

**Szt. László-tér és
Zöldfa-utca.**

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyár-
tása
**NAGYVÁRAD, Rákóci-ut,
Moskovits palota**
Biharmegye és N.-Várad város
kir. ítélőtábla és a megyei fő-
szolgabiroóságok és körjegyző-
ségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvari-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismeretem lehetővé teszi, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is helyő szak-
tudással a legpontosabban elvégezhetem. Készítek továbbá:
modern háló, szalor, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legolcsóbb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. úri közönség bizalmát továbbra is kiérdemelhem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Szántó Dezső

első
nagyvárad
REDÖNY-
GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Jenny Jenő

óra-, ékszerész és lát-
szórész. Ajánlja dúsán
felszerelt óra és ékszer
nagy raktárát jutányos
árban. **Szent János-u.
39. sz.** Óra és ékszer
javításokat pontosan esz-
közölk.

Tanuló felvétetik.

Kerékpár varrógép s
gramphon javításokat
készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni
mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek
állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Haus Lajos

Gáz és villanyberen-
dezési vállalat.

Elvállal mindennemű
gáz és villanyszere-
léseket és jókarban-
tartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szákiparos.)
**NAGYVÁRAD,
Szt. János-u. 34.**

Készít mérték szerint úri és női
(Orthopéd cipőket is) jutányos
árban mérték szerint. Meghív-
ásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órá- és műszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-
palotával szemben Mindennemű műszerész
munkák szakzerű javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban
Schopper György
utóda veje

Rohoska Pál
Villanyerőre berendezett gépjá-
vító, vas és rézöntőde
**NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.**

Uj keztűs és sérvkötő
készítő!!

Keztűk mérték után
gyorsan es legjutányosabb
árban készíttetnek. B. á. l. i
keztűk 70 cm. hosszú,
csak 6 korona. Tisztítások
és javítások azonnal esz-
közölktenek. Ruganyos
sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

*Költözködéskor
a legelőszerűbb*

HIRN M. és FIA

villamossági vállalatához fordulni
Kossuth Lajos-u. 16. sz.
Nagy csillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett
késes és köszörűdeje
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindentféle speciál
köszörűleket és javításokat,
haj- és szakál vágó és ló-
nyíró gépet, zsillette és min-
dentéle más borotvák köszö-
rölését pontosan eszközi.

RUM és LIKÖR

házi tag való készítésé-
hez legjobb essentiák
:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT
„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Névjegyek

a legolcsóbban
beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek
világítási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok.
Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és
szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata **Szalárdi-u. 9.** Költség-
vetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Ha a Szent János-utca-
ba vezetl útja, keresse fel a
Szerecsen Királyt,

ahol a legolcsóbban lehet
vásárolni **harisnyát,**
**keztűt, trikót, csip-
két, Himzések és sza-
lagok, fehérneműk,**
**rövidárak nagy válasz-
tékban. Szives pártfogást kér**
UNGERLEIDER SALAMON
Szt János-utca 4.